

pritožba do višje instance. Občinski zastopi se ravna po tem društvu in tudi ne storijo nič! In vendar ni dvoma, da steje društvo med ude take može, kateri so zmožni in tudi volje nastopiti kot govorniki na shodih! Vprašamo tedaj naravnost odbor: Ali hoče porabiti zimski čas in prirediti nekaj shodov v okraju? Če se ne more za to odločiti, ga prosimo, da naj skliče v kratkem okčni zbor, kateri bode izvolil nov odbor. Sovražnik je povsodi delaven in lahko nas prehiti! Pri tej priliki tudi vprašamo, kaj je »Ciril-Metodovo« družnino. Človek bi rad dal svoj obol, toda nikogar ni, da bi ga pobral in odposlal! To so razmere, kaj ne g. urednik, da bi slobodno tresnilo med nas.

(Učiteljska prostost.) Mnogo učiteljev je sedaj po dovršenih ukih prestopalo k poštni službi. Sedaj pa so poština ravnateljstva izdala naredbo, da se učitelji ne smejo več sprejemati v poštino službo, ker učiteljev primanjkuje na šolah. Mi mislimo, da je to prevelika skrb poštini uradov za šolo, ker se s tem krati učiteljem dozda jim pristojna prostost.

(Novi okrajni šolski nadzorniki.) Imenovani so za okraje Wildon, Lipnica, Arvež, Cmurek in Radgona g. Alois de la Molte, nadučitelj v Judenburgu; za okraje Maribor, Sv. Lenart in Slov. Bistrica g. dr. Janko Bezjak, c. kr. profesor v Mariboru; za okraje Gornja Radgona, Ljutomer, Ptuj, Ormož in Rogatec zopet g. Ivan Ranner, ravnatelj v Laškem trgu; za okraje Marenberg, Konjice, Šostanj in Slovenski grad g. Ivan Dreflak, nadučitelj v Rogatcu; za okraje Šmarje, Celje, Vransko in Gornji grad g. Jožef Supanek, nadučitelj v Grizah; za okraje Kozje, Laško, Sevnica in Brežice zopet g. Gust. Vodusek, nadučitelj v Trbovljah in za mesta Maribor, Celje in Ptuj g. Franc Frisch, ravnatelj meščanske šole v Mariboru. — Za danes le toliko; prihodnjič bomo si dovolili o teh imenovanjih besedico spregovoriti.

(Vrl kmet.) Zadnjo soboto zgodilo se je na mariborskem trgu to-le: Mestni uradnik in policaj pristopita k nekemu slaninarju ter mu naročita, da mora imeti do druge sobote svojo tehtnico uradno preiskano; če bi je ne imel, bo kaznovan. Kmet ju nekoliko časa gleda, potem pa reče: »Če mi imata kaj povedati, povejta mi to slovenski.« Uradnik in policaj se odpravljata, nekaj ljudi pa pristopi h kmetu, da bi mu ukaz raztolmačilo. Nas kmet pa jih zavrne rekoč: »Pustite me, saj tako vem, kaj je rekel; pa služabnik, ki je za nas tukaj, ima govoriti slovenski, če noče ali pa se noče učiti, pa naj gre tje kruha iskat, kjer mu slovensčine ne bode treba.«

(Oddaja gozdnih drevesc.) V svrhu pogozdovanja oddajajo se od državnega gozdnega vrta v Celju eden milijon različne vrste iglastih drevesc po naslednji ceni in sicer velja: 1000 komadov 3letnih smrek gl. 2.—, 1000 komadov 2letnih macesnov gl. 2.—, 1000 komadov 2letnih belih borov gl. 1.50, 1000 komadov 2letnih črnih borov gl. 1.50. Prijave za dobavo rečenih gozdnih drevesc sprejemata c. kr. okrajno gozdarsko nadzorstvo v Celju, c. kr. deželno gozdarsko nadzorstvo v Gradcu in sicer za pomladno pogozdovanje do 15. januarja, za jesensko pogozdovanje do 15. sept. vsakega leta. Neimovitim gozdnim lastnikom oddajajo se gozdna drevesca brezplačno, to je: povrniti se morajo le stroški za izkapanje, zavitek in prevoznjo. Na kolka prostih prošnjah neimovitim lastnikom mora občinski urad izrečno potrditi njih neimovitost. Natanko naj se napovedo število in vrsta zahtevanih drevesc, naslov prošnjika (pošta ali železnična postaja), kamor se naj drevesca pošljejo. — Od c. kr. okrajnega gozdarskega nadzorstva v Celju.

(Sadjarstvo.) Dne 17. decembra je potovalni učitelj gosp. Belé v Šmartnem pri Velenju govoril o različnih škodljivcih sadnega drevja ter kazal, kako se njim pride do živega; sploh pa je podal veliko koristnih in praktičnih naukov o sadjereji, za katere smo mu prav hvaležni. Želimo samo, da bi se prihodnjič

tako poučevanje pravočasno razglasilo, potem bode udeležba tudi obilnejša, ker v naši dolini je zanimanje za sadjarstvo splošno.

(Zbirka ljudskih iger.) Dolgo časa že, zlasti pa, odkar se je med Slovenci tako bujno začelo razcvitati društveno življenje, se je pogrešalo prav občutno dobrih tiskanih iger, primernih za občinstvo, ki išče zabave v naših koristnih ljudskih društvih. Bilo je sicer že nekaj takih iger v rokopisih; a vedno prepisavanje je bila težavna in zamudna stvar, velikrat celo ni bilo mogoče dobiti igre na posodo itd. Zato si je »Slovenska kršč.-soc. zveza« pri svoji ustanovitvi stavila nalogo, kar najprej odpomoči temu nedostatku. Te dni je izdala I. snopič »Zbirke ljudskih iger«. Prvi snopič prinaša tri igre: »Pravica se je izkazala«, burka s petjem, spisal dr. J. Ev. Krek. »Zamujeni vlak«, šaloigra, priredil Ant. Kržič. »Lurška pastarica«, igrokaz po dr. R. Weissenhöfnerju, poslovenil L. S. Kot priloga so številni izvirni napisi k prvi in tretji igri. S tem je pričela izvrševati to svojo nalogo. Z veseljem bode nadaljevala, ako bode nasla pri slavnem občinstvu, zlasti pri društvih, prijaznega odziva. Cena posameznim snopičem bode tolika, da se pokrijejo stroški. Za I. snopič se je nastavila cena mehko vezanemu izvodu 40 kr., po pošti 45 kr. Za društva, ki vzamejo vsaj pet izvodov skupaj, se je cena znižala na 30 kr. za izvod, po pošti toliko več, kolikor znaša poština. Posamezni snopiči se dobivajo pri »Slov. kršč.-soc. zvezi« in v »Katoliški bukvarni« v Ljubljani. Slovenci, pridno segajte po njih!

(Ogrski Slovenci.) Jeden naših naročnikov na Ogrskem nam piše: »Mi radi prebiramo »Slovenskega Gospodarja«. Fantje vedno povprašujejo po listu. V kratkem bode dosta naročnikov pri nas. Vidi se, da se giblje pri nas slovenski narod v verskem in narodnem življenju. Kmalu bodo stopili ogrski Slovenci na noge. Bog živi naše štajerske slovenske brate!« Naša želja je, da bi se res kmalu dvignili ogrski Slovenci iz narodnega spanja. Poguma je treba! Tudi mi odzdravljamo: Bog živi naše slovenske brate na Ogrskem!

Prolog

ob priliki prve veselice v »Narodnem Domu« v Mariboru. »Slovenski čitalnici v Mariboru« posvetil pesnik.

Vam, ki v prostore rajskelepe te
Ste prihiteli, sladke nade polni,
Da zrl bi Taliže igro prvo
Na teh deskah, svet pomenečih,
Da slišali besede materine
Bi glas presladki, milo Vam doneči,
Vam kličem plameneč od navdušenja:
O blagor, blagor Vam; Bog živi Vas!

V dvorani tej se razodeva nam
Umetnika duh previsoki, zar presvetli,
Z neba ki ga prošnil je mogočno,
Da nam poslopie to ustvaril je
Prečarokrasno, ponosito, slavno,
Še poznim vnukom spomenik vznesen,
Oznanjujoč Slovenov vseh okrog
Rodovom, kaj jeklena zmora volja,
Kaj ljubavi narodne sveti zar,
Kaj duše plemenite moč orjaska. —
Ta sij, ta blesk, soglasje to
Oblik in boj, čarobno se bleščečih,
Napaja s čuti nas neizrekljivimi,
Sladkost mamečo v dušo liva našo.

Zato v dvorani tej kraljestvo bodi
Umetnosti, hčera nebeskih, jasnih!
Med vsemi pa Taliža prva tu
Pokaži nam menljivi svoj obraz,
Ki zdaj v radosti lesku sveti se,
I nam v srce radost lijoč visoko,
Zdaj spet oblak temen zastira ga,
Pogrezajoč nas v žalost pregloboko.

In glej! — Pred Vami na stečaj odprta
Visoka vrata danes prvič so
V Taliže tempelj jasni, ki odprt
Ostal v krepilo Vam bo in vedrilo.
Zares! — Na odru tem života zrl
Podobe boste jasne in vesele,

Da se vedrila Vam bo duša tužna,
Jasnilo se nebo življenja mračno,
Srce mehko naslajalo v prizorih
Radost, veselje čisto vam budečih.

Tu gledali podobe boste resne,
Života težkega pretežke boje,
Strasti človeške, njih učinke zle,
Da bo v solzéh srce se Vam topilo,
Blažilo v ognju čistem svetem se,
Užigalo za vse, kar ustvarila
Duha človeškega je moč nebeska,
Kar plemenito je, kar lepo, blago.

Saj to Taliže moč je čarodejna,
Da kakor sen sladak trenotja kratka
Na krilih lahnih nas dviguje v svet,
Kjer tuge vse zabimo in težave.
In črni trop skrbi dušo morečih.

In vse to se kazalo bode Vam
V slovensčine glasovih sladkomehkkih,
Da se napajalo uho z milobo
Jezika materinega bo rajske,
Užigalo srce s plamenom svetim
Ljubezni vroče bo za dom in rod.

A mi, ki zdaj med svečenike se
Taliže bi boginje šteli zveste,
Bojazni polni prvič stopimo
Pred Vas na teh deskah varljivih, polznih.
Začetniki v umetnosti smo tej,
A duša nam gori v vznesenju čistem.
Zatorej sodba Vaša mila bodi nam,
Saj posvečena Vam je slaba naša moč!
O da vredno bi mogli Vam kazati
Duha pesniškega le vredna dela!

O da tegà prostora bi vrednost
Vabila vase vredne vse in dobre
Izmed Slovanov, tukaj bivajočih!
Res! — Ob stoletja resnem koncu zdaj,
Ko narod naš obupen bije boj
Za jezik svoj, prostost, pravico svojo,
Svetinje ki človeštva so najdražje,
Objema naj dvorana ta nas vse,
V okrilju svojem, kakor mati dete
V mehko naročje svoje jemlje varno,
Kakor pod krilo svoje kokla zbira
Piščeta, kadar jastreb jim preti sovražen.
Tu naj ljubezen veže bratska nas
Do domovine revne, v prah teptane;
Tu naj vihti Taliža žezlo svoje,
Z močjo kraljuje čarovito naj,
Da nas radost objemala bo čista,
Vznesenje sveto vzdigalo nas kvišku,
Da v duhu zrl jasnejše podobe
Bomò v prihodnosti neznan, temni!

V to nam pomoz! Bog nebeski, mili,
Trpinov nas Slovencev se usmili!

Loterijne številke.

Gradec 23. dec. 1899 12, 41, 49, 18, 63
Dunaj „ „ „ 66, 15, 79, 77, 70

Svilnati damasti meter po 75 kr.

do 14 gld. 65 kr. — kakor tudi črna, bela in barvana
Hennebergova svilnata meter po 45 kr. do 14 gld. 65 kr.
— najnovosejših tkaninah, barvah in vzorcih. Za-
sebnikom poštne in carine prosto na dom. — Vzorci
obratno.

G. Hennebergove tovarne za svilo (c. in kr. dvorni
zalagatelj) v Zürichu.

Postranski zaslužek,

trajen in rastoč, ponuja se spoštovanim, delo-
ljubnim in stalno naseljenim osebam se prevzetjem
zastopa domače zavarovalne družbe prve vrste.
Ponudbe pod »1.798« Gradec, poste restante.

Slovenci, Slovenke!

podpirajte »Našo stražo«;
pristopajte k »Družbi sv. Cirila in Metoda«.

Štajarski Slovenci,

darujte za šolo v Muti